

**Cultures Polítiques i Conflictes Socials a la
Catalunya Contemporània**

Codi: 100350

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Just Casas Soriano

Correu electrònic: just.casas@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No se n'han previst.

Objectius

L'assignatura pretén facilitar als alumnes els instruments i recursos necessaris per a poder assolir un coneixement sòlid dels principals factors polítics, socials, econòmics i culturals que configuraren i encara configuren la societat catalana contemporània i àdhuc actual. La caracterització de la conflictivitat social serà el gran eix de l'explicació, seguint els elements bàsics de la lluita de classes, així mateix seguirem les formulacions de les grans cultures polítiques i el procés complex de l'afirmació catalanista amb la seva evolució. Naturalment, no es deixarà de banda tampoc una informació (amb els instruments adequats) per a situar les condicions de vida i de treball de la classe obrera catalana.

Competències

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
- Avaluar críticament les fonts i els models teòrics per analitzar les diverses etapes històriques.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.

2. Avaluar críticament els diferents enfocaments actuals de l'estudi de la història de Catalunya.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
5. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
6. Organitzar i sintetitzar les diverses explicacions existents sobre les causes del canvi social en les diferents etapes històriques de la societat catalana.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
10. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
11. Utilitzar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la història de Catalunya.

Continguts

Els principals temes a desenvolupar durant el curs (i atenent a la duració) seran:

1. Una nova societat d'hegemonia liberal i burgesa. Població, industrialització i urbanització. Els sectors populars obrers. Caracterització dels conflictes i les tensions.
2. Liberalisme i conservadorisme. Democràcia i republicanisme. Les formulacions del catalanisme (provincialisme, regionalisme, nacionalisme). Evolució i actituds davant la qüestió obrera.
3. L'obrerisme militant. Mutualisme, Cooperativisme, Socialisme i Primera Internacional. El socialisme reformista. L'anarquisme i l'anarcosindicalisme.
4. Després del 98: les reformulacions del regionalisme, el catalanisme liberal i el nacionalisme republicà. El republicanisme català.
5. La sindicació de la societat catalana. Les grans vagues, les grans vagues i la vertebració del moviment obrer. La CNT. El socialisme psoista i la UGT. Davant la Segona República.
6. La Guerra Civil de 1936-1939.
7. Discussió del feixisme i el franquisme catalans.
8. Antifranquisme i reformulació de la política obrera. Un nou sindicalisme. La recerca d'un nou sistema de moviments socials.

Metodologia

Hi haurà una relació pautaada amb la informació necessària, propostes, textos, quadres, gràfics... al Campus Virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	39	1,56	5, 6, 9, 11

Exercicis pautats d'aprenentatge	6	0,24	8
Tipus: Supervisades			
Pràctiques dirigides que poden tenir lloc a l'aula dins la sèrie de classes regulars	7,5	0,3	7, 11
Tutories	15	0,6	2
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	45	1,8	1
Lectura de textos; preparació de comentaris i/o treballs; recerca d'informació bibliogràfica.	30	1,2	3, 4, 10, 11

Avaluació

Advertiments:

1. Només podran optar a recuperació els alumnes que s'hagin presentat a les tres proves d'avaluació. Cas contrari, es consideraran "no avaluables" i, per tant, sense opció a ser reavaluats. Naturalment, tampoc es reavaluaran els alumnes que ja hagin aprovat l'avaluació.
2. La recuperació només possibilita *aprovar* les proves suspeses.
3. La còpia en una prova o la còpia de fonts escrites (plagi) en un treball suposa un zero en la qualificació de l'exercici i que l'alumne perdi la convocatòria del total de l'assignatura.
4. L'alumne tindrà dret a la revisió de les proves realitzades, per tant, el professor establirà oportunament els mecanismes per a fer-ho efectiu.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova o proves escrites, presentació de treball i/o comentaris	Tres proves escrites: 1) 20% (lectura d'un llibre); 2) 20% (lectura dossier); 3) 60% (matèria impartida a classe)	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

S'anoten a continuació unes obres generals únicament de primera referència, perquè la bibliografia específica per cadascun del temes es lliurarà i comentarà a classe quan sigui necessària i, en tot cas, estarà penjada al Campus Virtual.

Vilar, Pierre (dir), *Història de Catalunya*, vols V-VIII. Barcelona, Edicions 62, 1987-1989.

Gabriel, Pere (dir), *Història de la cultura catalana*, vols. V-X., Barcelona, Edicions 62, 1994-1999.

González Casanova, J. A. *Federalisme i autonomia a Catalunya (1868-1938)*, Barcelona, Curial, 1974.

Renyer, J.; Pujol, E., dirs. *Pensament polític als Països Catalans*, Barcelona, Pòrtic, 2007.

Termes, Josep, *Història del moviment anarquista a Espanya (1870-1980)*, Barcelona, L'Avenç, 2011.

Solé, J. Ma.; Villarroya, J. *Breu història de la Guerra Civil a Catalunya*, Barcelona, Edicions 62, 2005 (en fascicles, "La Vanguardia").

Font i Aguiló, Jordi, dir. *Història i memòria: el franquisme i els seus efectes als Països Catalans*, Universitat de València, 2007.

Balcells, A.; Pujol, E.; Sabater, J. *La Mancomunitat de Catalunya i l'autonomia*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1996.

Bonamusa, Francesc, dir. *Generalitat de Catalunya. Obra de govern*. vols I-II, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2006 i 2009.

Programari

Cap.